

POLOSKUDU

CZWARTEK 9 MAJA 1996 ROKU

TEL./FAKS (069) 86 07 252

NR 55 ♦ CENA 3,- Kč

- Czy nie przeszkażemy w kampanii przedwyborczej?
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Wystartował Wścig Pokoju

Słynny ogień kolaraki w Brnie (po Polsku ruszył wczoraj w Brnie (po Polsku) Na jego starcie zamierzało się 18 duży, w tym - poraz pierwszy - 7 zawodowych zespołów: brytyjski WCU, belgijski IPB, rosyjska Lada-Somera, niemiecki Telekom, polski "Młody" i szwajcarski Husarerna ZVZ oraz TICD.

Trasa WP długości 1721 km (11 etapów), poprowadzi przez RC, AS, Polskę i Niemcy. Kolarze przejadą przez 378 miast i miejscowości. W polu startowym znajduje się 4 triumfatorów ostatnich WP: Wesselsmann (1992), Bisk (1993), Voligt (1994) i Padrao (1995).

Wczorajszą prolog w Brnie (8 km): 1. Thomas Liese (Niem II) 9:44 min., 2. Westmann (3 Belg), 3. Szved Anderson (ob. Telekom) 7.4, Trak -10, 8. Hruška (ob. Huez), 9. Padrao (TICD), 10. Grzegorz Wale (Polska)-27.22. Litwin Rumaś (Młody)-39.

Długość etap Mo - Zin (161 km), jutro 8 etap Zin - Tranczy (145 km). W sobotę powitamy WP w Beskidach.

▲ W dni targowe w Cieszynie - w trydy i soboty - tworzą autobusowy przystanek ulica zamieniają się w największy w kraju parking autokarów wyloczek "krajowawo-handlowych". W niedzielę można spotkać pojazdy z tabloami rejestracyjnymi prawie ze wszystkich powiatów. Pol. "OL" - T. ZWYRTEK

"DACH-DOM-OGROD" JUŻ PO RAZ PIĄTY

Czeski Cieszyn - miasto targowe

CZ. CIESZYŃ (kor) - Na pięć dni czesko-czeskiej Dom Dzieci i Medycyny przy ul. Białozimowej zamienia się w wielki pawilon wystawowy. W wtorek o godz. 9:00 odbyło się tu uroczyste otwarcie piątej już edycji Czesko-czeskich Targów Wystawowych i Handlowych "Dach-Dom-Ogród", których organizatorem jest prywatna firma ds. wystawnictwa "IK-Interkom".

Jak powiedział nam główny menadżer wystawy, inż. Karel Duda, targi cieszą się w tym roku nadzwyczajnym powodzeniem - przede wszystkim atrakcyjne położenie DDM, tuż przy przejściu granicznym do Polski, z którego korzystają codziennie tysiące osób, oraz okazała oferta wystawiających tu firm sprawia, że w pierwszym dniu wystawy zwiedziło ponad tysiąc osób.

"Bilety wykupio blisko 900 osób, a sporo wiedzących korzysta też z biletów darmowych, których wydaliśmy do szkodliwych instytucji około 5 tysięcy" - mówi K. Duda. O

wielkim zainteresowaniu świadczą też fakt, iż chociaż wystawa czynna jest codziennie od godz. 9:00, wczoraj zbierali się przed DDM tłumy zainteresowanych już na godzinę przed otwarciem.

Zadoleni są nie tylko zwiedzający, ale również przedstawiciele wystawiających firm, a jest ich w tym roku 55 z całej RC (niektóre nie odpowiadały na listy śladna z firm zagranicznych). A co można obejrzeć w poszczególnych stoiskach? Przede wszystkim najprzeróżniejsze materiały budowlane, pokrycia dachowe, sprzęt sanitarny, wykładziny, materiały elektroinstalacyjne, systemy zabezpieczające, sprzęt wycopekowy, baseny, solaria, sprzęt ogrodowy, elementy wnętrza, meble, techniki pomiarowa czy ostanio coraz popularniejsze urządzenia do masażu wodnego. Wszystko, co może zainteresować przedsiębiorców prywatnych, firmy budowlane, właścicieli domów rodzinnych, działkowców, majsterkowiczów.

Wystawa czynna jest do soboty - codziennie w godz. 9:00-18:00 (w sobotę tylko do 15:00). Zwiedzający mogą tu nabyć katalog wszystkich firm uczestniczących w targach, zakupić lub zamówić niektóre z wystawianych eksponatów, a zmotoryzowani mogą skorzystać z parkingu za DDM.

SPOTKANIE "NA SZCZYCIE" KOŁO OPARY KOMUNISCI PRZECIWKO NATO

PRAGA - Motylowski wpańdzienia przeciwko rozszerzeniu NATO o kraje Europy Środkowej i Wschodniej oraz opowiedzenie założeń spotkania komunistycznych partii państw b członków Układu Warszawskiego będą tematem zaplanowanych na najbliższą sobotę rozmów przedstawicieli partii komunistycznych państw Europy Środkowej.

Lider Partii Czechosłowackich Komunistów, Miroslav Štěpán, zapowiedział we wtorek, że w rozmowach, które odbędą się w pobliżu Opawy, wezmą udział także przedstawiciele Niemieckiej Partii Komunistycznej, Komunistycznej Partii Słowacji oraz Związku Komunistów Polski "Proletariat".

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie u maksymalne, przelotne opady deszczu i burze. Temperatura w nocy 13 - 10 st. C, w dzień 21 - 24 st. C. Wiatr południowo-wschodni 3-6 m na sek.

PIĄTEK - Pochmurno, lokalne deszcze i burze. Temperatura w dzień od 16 do 21 stopni, w nocy około 10 st. Celjusza.

W KRAJU I W ZAGRANICZNYM ŚWIATU

- Nie przedkwalifikowanie ustawy konstytucyjnej o granicy państwowej między RC a RS z opóźnieniem parlamentarna było jednym z głównych przyczyn załobowania jej przyjęcia w Izbie Poselskiej. Parlament RC powiadził pod adresem koalicji rządowej na środowiskowej konferencji czesko-słowackich socjaldemokratów w Róznovie pod Radogoczem były przewodniczący słowackiej Partii Lewicy Demokratycznej (SDĽ) Peter Weiss (It).
- Co najmniej 40 osób ciężko rannych to bilans starć między siłami porządkowymi, a 3000 demonstrantów wokół Gorleben w Dolnej Saksonii, gdzie wczoraj przybył z Francji transport odpadów radioaktywnych.
- Premier Słowacji Vladimír Mečiar podczas konferencji ds. zagranicznych dziennikarzy w środe ostro skrytykował politykę rządu czeskiego, odrzucającego ścisłą współpracę państwa środkowoeuropejskich w przygotowaniu do wejścia do NATO i Unii Europejskiej.

W 2000 ROKU TELEFON W KAŻDYM DOMU? "Złote stronicie" Mediatele

W tych dniach w regionie Moraw północnych i Śląska rozprowadzany jest najnowszy rocznik kataluży telefonicznej "Złote stronicie".

Tu już czwarte wydanie spisu, który w 1993 roku zaskoczył wielu podzielnem na "białą" kataluży, obejmującą instytucje i mieszkanca, oraz "złotą", wypełnioną adresami i ogłoszeniami firm. Naktąd wyniósł 413 tys egzemplarzy, przy czym tegoroczne wydanie zawiera o 66 tysięcy stron i o 87 tysięcy więcej. Wśród 39 tys. przedsięwzięć ogłoszonych się na "złoty stronicach" najwięcej jest związanych z branżą budowlaną, zaś wśród rubryk przydomowej sprzedaż samochodów, komputerów i techniki biurowej. Nowością jest nowy układ spisu lekarzy, tak alfabetyczny, jak i

OBCHODY DNIA ZWYCIEŚTWA NAD HITLERYZMEM Poległym i żyjącym

PRAGA (It) - W 61 rocznicę zwycięstwa koalicji antyhitlerowskiej nad III Rzeszą i przypadające wczoraj święto państwowe Republiki Czeskiej - Dzień Wyzwolenia - prezydent Václav Havel położył wieńiec na Grobie Nieznanego Żołnierza na Górze Witków w Pradze.

CZTERY TYGODNIE PRZED WYBORAMI Najnowsze notowania

PRAGA - Obywatelska Partia Demokratyczna (ODS) ma, według sondażu przeprowadzonego przez Ośrodki Badań Empirycznych STEM, poparcie 29,1 proc. wyborców. Największego rywalu ODS, Czeską Partię Socjaldemokratyczną (ČSD) popiera 20,4 proc. ankietowanych.

Badania przeprowadzone dokładnie na cztery tygodnie przed terminem wyborów parlamentarnych. Według sondażu STEM na trzecim miejscu plasuje się Komunistyczna Partia Cech i Moraw (KČM), którą poparło 10,6 proc. ankietowanych, tuż za nią - Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna - Czechosłowacka Partia Ludowa (KDU-ČSL) z 9,7 proc. głosów. Republikanie (SPR RSC) wybierali 6,9 proc. elektoratu.

Obecna koalicja rządowa na podstawie powyższych wyników obeszłałaby w parlamencie 107 krzesła z 900 osobowym parlamentem. Obecnie ma ich 112. Byłaby w stanie utworzyć rząd, ale nie uzyskaby w parlamencie większości konstytucyjnej, dla której potrzeba 120 mandatów poselskich.

Pamięci poległych w II wojnie światowej obywateli czeskich przyrzali się poświęcić na tradycyjnym miejscu majowych uroczystości wspomnieniowych również Milan Uhde - przewodniczący Izby Poselskiej Parlamentu RC i Vilém Holán - minister obrony narodowej. W opachu MON odbyło się uroczyste spotkanie około 200 kombatantów i uczestników I i II wojny światowej.

Na Zamku Praskim prezydent Havel odebrał przysięgę wojskową 120 żołnierzy Strazy Zamkowej i wręczył nominacje generałsi Jifemu Šedivemu i Jifemu Marinkowi.

WARSZAWA - Centralne obchody 61 rocznicy zakończenia II wojny światowej w Europie, z udziałem najwyższych władz RP, kombatantów, ofiar i wojaków państwa były koalicji politycznej i Towarzystwa i mieszkańców stolicy poprzedzie wczoraj odprawona w Katedrze Polowej Wojska Polskiego przez gen. dywizji biskupa Sławoja Leszka Głódziarza uroczysta msza św. w intencji zachowania pokoju na świecie. Modlono się także za tych, którzy oddali życie w obronie Ojczyzny. "O wojnie, tragedii i cierpieniu trzeba pamiętać z dwóch powodów" - powiedział biskup połowy - "by oddać duży wdzięczności tym, którzy żyła i krwi nie szczędziła dla Ojczyzny na różnych frontach, a także, by oddać hołd żyjącym, których rany są jeszcze nie zagojone po II wojnie światowej".

MULY WĘGLOWE NA CENZUROWANYM Środowisku Izej

BOGUMIN (It) - Gazylizacja obejmie w najbliższych latach, jak zapewniają urzędnicy administracji lokalnej, wprawdzie znaczną część periferiaryjnego dzielnicy miasta, nie do wszystkich będzie można oprowadzić domów rodzinnych gazem, zgodnie z decyzją Rady Miejskiej zwała się na używanie do celów opalowych w naszym gminie "nieekologicznego" mułu węglowego. W dzielnicy, która zostanie gazyfikowana, od początku nowego sezonu ogrzewać, czyli od 1 września br., obywatelom będzie konieczna śolny czas używania mułu.

Opowuje miasta, a także nękani emogiem obywateli są przekonan, że ograniczenie to użył środowiska naturalnego w Boguminie, pomimo dużej koncentracji przemysłu, powożnym środkiem zanieczyszczeń powietrza są właśnie paleniska domowe, a także kotłownie lokalne ogrzewające mieszkania w centrum miasta.

W KAŻDYM POKOLENIU JEST CORAZ WIĘCEJ ALERGIKÓW

Choroba nie tylko wiosenna

Wiosna, najniebezpieczniejsza pora roku, dla alergików powabiona jest jednak watałkich uroków. Jak wynika ze statystyk, na przeziębienie alergici u nas około 20-25 proc. ludzi. Z roku na rok liczba osób odczuwających wzrost. Na alergię cierpi też coraz więcej dzieci - niektórzy apeliująci twierdzą, że u ok 80 proc. dzieci można znaleźć w krwi białko odpowiedzialne za uczulenie.

Kłopoty ze zdrowiem rozpoczynają się u alergików już w lutym - wtedy bowiem zaczynać pyłki drzew i liściaste leśnych, ochy, brzozy. W drugiej połowie maja niezwykle niebezpieczne jest pylenie drzew iglastych. Trwa ono około dwóch tygodni. Pod koniec maja aż do początków lipca dni sierpnia docierają alergikom pyłki traw i zbóż, a do końca września - pyłki chwastów. Kilka miesięcy wytychnienia może alergicy jedynie zima. Nie wazy-

ją jednak. Uzuleniu np. na rozliczne kurzu domowego alergię na okrągło przez cały rok. W tym roku, z powodu drugiej zimy, pylenie drzew było o kilka tygodni opóźnione. Ale już teraz, nieestety, alergikom daje się mocno we znaki.

Obecnie znanych jest około 20 tys. substancji, na które można być uczulonym. Wśród nich znajdują się zupełnie nowe alergeny, m. in. egzotyczne owoce i rośliny, klimatyzowane biura, nie hodowane wewnątrz zwierzęta domowe, laki, konserwanty, biżuteria, brocki piorące i kosmetyki. Chociaż nikt nie rodzi się z alergią na konkretną substancję, to jednak skłonność organizmu do uczulenia jest uwarunkowana genetycznie. Jeżeli oboje rodzice są alergikami, istnieje duża prawdopodobieństwo, że kłopoty te nie ominą również ich potomstwa. Zdarza się jednak, że dziecko jest alergikiem, cho-

ciaż ani rodzice, ani dziadkowie nigdy nie cierpieli na żadne uczulenia. Leczenie alergii nie jest proste. Dla wielu tysięcy pacjentów alergików zamieszujących w powiecie karwińskim terapia jest ponadto niezwykle uciążliwa i kosztowna - dość powiedzieć, że muszą oni jeździć po radę i leki do specjalistów ostrowskich albo do alergologów w powiecie frydecko-miastekim. W powiecie karwińskim nie ma bowiem obecnie ani jednego alergologa, który leczylby dorosłych. Przyjmują tylko kilku alergologów dziecięcych, m. in. w Orłowej-Lutyń. Chociaż pod opieką lednego lekarza specjalisty miaby być nie więcej niż 2 tysiące pacjentów, alergiolodzy ostrowscy mają w swoich kartotekach niemal 5 tys. osób. Nic dziwnego, skoro liczba alergików a lekarzy zamieszujących się ich leczeniem jest jak gdyby odwrotnie proporcjonalna.

Większość alergików męczą objawy podobne do objawów przeziębienia: kichanie, łzawienie, niemiły wykast, swędzenie nosa i łaskotanie gardła. Może pojawiać się także i niekiedy osób również przekrwienie podniebienia, miedzygłowy i obrzęk języka. Czasem na twarzy, szyi i klatce piersiowej pojawia się wysypka. Katarowi siennemu często towarzyszą alergiczne zapalenie spojówek. Najpoważniejszym i najniebezpieczniejszym jednak schorzeniem o podłożu alergicznym jest astma oskrzelowa, która w skrajnych przypadkach doprowadzić może nawet do śmierci. Dlatego też alergii nie należy lekceważyć.

Według informacji Centrum ds. Alergologii i Immunologii Klinicznej szpitala w Trzynie - na Sosnie, w tych dniach należy spodziewać się wysokiej koncentracji pyłku drzew, pojawiają się też w powietrzu pierwsze pyłki sosny i jaworu i trawy. Stale dają się we znaki alergikom pyłki brzozy. (It)

Z POLSKI

W 51 rocznicę zakończenia II wojny światowej...

Przyjeżdżający wczoraj Świątocy Dzień Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca...

Według wstępnych szacunków Głównego Urzędu Statystycznego...

POMYSŁ JEST, PORA NA REALIZACJĘ HARCERSKI Klub Górski

Wędrując górkami w niepoznaną dotąd regiony...

Idea wciąż istnieje, teraz tylko trzeba stworzyć odpowiedni kolektyw...

Rada Naczelna HPC

"Złote stronicie" Mediatelu

Dokończenie ze str. 1

przewidziano drug ponad 3,2 mln egzemplarzy "Złotych stronic"...

Kto zna datę?

Józef Golec i Stefania Boida przygotowują trzeci tom "Słownika biograficznego Ziemi Cieszyńskiej"...

Materiały nie sfinansowane pochodzą z serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Turniej ringo, który odbył się niedawno nad Zaporą Cieszyńską...

"ŚLĄSKIE ŚPIEWANIE" ZAKOŃCZYŁ KONCERT GALOWY Sukces Zaolziaków

Jak już informowaliśmy, po raz trzeci odbył się na Śląsku Przegląd Piosenki Dziecięcej...

Przypomnijmy, iż eliminacje regionalne dla dzieci z Zaolzia zorganizował z własnej inicjatywy...

Eliminacje finałowe odbyły się 10 i 15 kwietnia br. w Teatrze Nowym w Zabrze...

Komisja konkursowa przyznała 7 nagród specjalnych, 15 wyróżnień, 13 trzeciok, 16 drugich i 13 pierwszych miejsc...

Z LISTÓW DO REDAKCJI "Zorómbek" w Otrokowicach

Zespół Folklorystyczny "Zorómbek" który działa przy Gimnazjum Polskim w Cz. Cieszyńskim...

Z PAP-em DOKOŁA ŚWIATA

Tajemnicze megality

Ponad 7 tys lat temu w wielu grobowcach megalitycznych na Pustyni Zachodniej w Egipcie...

W ostatnim sezonie ekspedycja kontynuowała w rejonie Gebel Nabta badania odkrytych wcześniej megalitów...

Lekarstwo na panikę

W Stanach Zjednoczonych dopuszczono do sprzedaży lek o nazwie "Paxil"...

Pani, objawiająca się nagłym biciem serca, bólem brzucha lub nagłym osłabieniem, to rodzaj depresji...

Oko zdradzi złodzieja

Plastikowe karty do automatów bankowych z przypisanym do nich kodem osobistym użytkownika mogą za jakiś czas już nie wystarczać...

KONKURS TEATRZYKÓW DZIECIĘCYCH "TALINKI" Od bajek po ekologię

Laureatami i nagrody II Konkursu Teatrzyków Dziecięcych "Talinki" sympatycznej imprezy...

"Drops" i "TK 5" wezmą udział w krosieńskim Turnieju Uśmiechu...

Obrachcickim teatrzykom "Dropsów" (sztuka Jana Brzechwy "Pan Droga i jego trupa")...

Nagrody indywidualne otrzymali Marek Kapias za stworzenie realistycznej postaci Koguta w "Podwórku"...

W OSTRAWSKIM CENTRUM INFORMACJI Polacy o Czechach dowiedzą się po niemiecku

OSTRAWA (mro) - Każde szanujące się miasto europejskie posiada centrum informacji turystycznej...

Jak zapewniła "GL" Dagmar Kramzerowa, kierowniczka Centrum...

Warto też dodać, że już w niedzielę - 5 maja - "Zorómbek" wyjechał na festiwal do Łaziek Górnych...

Z PAP-em DOKOŁA ŚWIATA

ma trudności z "odczytaniem" bardzo ciemnych igrzysk

Biblia - najwięcej przekładów

Dzielenie najczęściej przekładanych na obce języki jest Biblią. Do tej pory przetłumaczono ją na 2123 języki...

Z PAP-em DOKOŁA ŚWIATA

Technikę tę wykorzystają w USA firma Sensar z Princeton w stanie New Jersey do skanowania maszyn bankowych...

Z literatury klasycznej w czeskim znajdują się Szekspir i Toteur po 80 przekładów rocznie...

90-LECIE BUDYNKU SZKOLNEGO W ROPICY

W duchu patriotycznych tradycji

Wspomnienie, a zwłaszcza te przyjemne, są bardzo potrzebne, gdyż stanowią ciekawą część naszego życia wewnętrznego, wyzwajając siły i dodając otuchy do dalszej pracy.

Fot. archiwum "GL" - K. SAWIŃSKI

W związku z reorganizacją szkolnictwa w r. 1978-79 doszło do kooperacji szkoły w Ropicy i szkoły nieborowskiej, przed likwidacją Stan ten trwa do dnia dzisiejszego. Wspólna dyrektka miała się w Ropicy, a w Nieborach znajduje się klasa elokwana.

Wielkim plusem małych szkół jest bliski kontakt nauczyciela z uczniami, rodziną, atmosfera pozbawiona anonimowości i serdeczne stosunki z rodzicami. W szkole dba się o modernizację wyposażenia i estetyczny wygląd pomieszczeń, w których dziecko spędza codziennie wiele godzin.

Nauczyciele i rodzice robią wszystko, aby dzieci czuły się w swojej szkole jak najlepiej. Wraz z Kołem Macierzy Szkolnej corocznie organizują karnawał dziecięcy, zabawę kuligową, smażenie jacyczki.

Wspominając dzieje szkolnictwa polskiego w Ropicy, widzimy ogromny hart ducha naszych przodków Ludzi, bez których ofiarności i patriotyzmu szkoła na pewno nie przeżywałaby po dziś dzień.

Opr. mgr HELENA KUKUCZKA dyrektorka PSP w Ropicy

Ropica, wieś szlachecka, po raz pierwszy wymieniona została w wieku XIII. Jest rozległa i pięknie usytuowana w panoramie beskidzkiej.

Dzięki jego zapłakom oraz dzięki bytemu dyrektorowi szkoły, Wilhelmowi Mandryszowi, autorowi kroniki szkolnej, dowiadujemy się szereg ciekawych rzeczy o rozwoju oświaty i wychowania w Ropicy.

Jak wynika z protokołu wizytacyjnego z roku 1687/88, przy kościele parafialnym znajdowała się wieniec szkoła. Była w opłakanym stanie. Kiedy hrabina Maria Celeste wybudowała nowy, murywany kościół parafialny, na próby rodziców postarali się także o nowy budynek szkoły. Stanął naprzeciwko kościoła w roku 1810.

Bywać, toteż w szkole było coraz cłaśniejsze pomimo to, że dobudowano górne piętro. Obecnie w tym miejscu stoi zrekonstruowany budynek gminy, w którym m. in. mieści się świetlica PZKO-wska i biblioteka miejska.

Z rozkazu cesarzowej Marii Teresy we wszystkich szkołach wiejskich i prywatnych obowiązywało korzystanie z moralnych podręczników. W domach naszych przodków mówiono jednak gwarą śląską-polską, a czymś świadczy chociażby polski wiersz, którym uczennica Żegna hrabinę Cseleste wyjeżdżającą na zimowy pobyt do Cieszyna.

Na szczęście w gminie znaleźli się ludzie ofiarni, którym sprawa kształcenia nie była obojętna. Kierując się rozporządzeniem ówczesnych władz dotyczącym budowania szkół publicznych w gminach, zabiegali o nową szkołę na łm. Żydkowicach. Parcele pod budowę i ogród

szkolny kupiono od barona Spens Bodena, materiału budowlanego dostarczyli sami obywatele. Nad budowę utworzył komitet składający się z wójta Jerzego Gryca, ks. Józefa Wałczka, Pawła Wani i kierownika szkoły Józefa Brody.

W roku 1923, kiedy otwarto szkołę czeską, liczba uczniów w polskiej placówce spadła, niemniej w roku 1925 kształciło się tu 124 uczniów. Od roku 1923 do r. 1938 kierownikiem polskiej szkoły był Paweł Biedrawa, który zasłużył się też o założeniu polskiego przedszkola - ochronki.

Po II wojnie światowej sytuacja placówki szkolnej była bardzo trudna. W roku szkolnym 1945-46 do szkoły uczęszczało 82 dzieci. Kierownikiem był Edward Niebrój. Szkoła była podzielona, jedną klasę miała na Żydkowicach, drugą w starym budpoczęto w r. 1904, a skończono w następnym. Szkoła była początkowo trzyklasowa, potem czteroklasowa.

W roku 1946 wniesiono podanie w sprawie reaktywowania polskiego przedszkola w Ropicy. Sprawa została zrealizowana pozytywnie. Kierowniczką tej placówki jest dziś Janna Vavrošova.

Z HISTORII OSADNICTWA NA PODBESKIDZIU

Dokument ludzkiej nędzy

Do znaczących dokumentów traktujących o życiu górali na Podbeskidiu z XVII wieku należą dawne inwentarze - spisy majątku ruchomego i nieruchomego obejmujące zazwyczaj całe mienie gospodarującego na nabytej od zwrzeczniczwia ziemi katalizacji.

Gorale obciążeni byli różnymi opłatami za wypas bydła, czynsz gruntowy, daniny w naturze (kury, gęsi, pszczy, miod, rąbanie drewna opałowego, wyrób gontów), przędzą a w niektórych miejscowościach nawet dostarczanie kun po jednej od każdego osadnika. Ponadto obowiązywały także dziesięciny - obowiązek utrzymania duchownych od zamożniejszych w pieniądzu i w zbożu, od uboższych tylko w pieniądzu. Ten obowiązek dotyczył zarówno katolików, jak ewangelików. Lomnianie i dziesięciny oddawali proboszczowi jabłonkowskiemu.

Powinności górali wobec zwrzeczniczwia ustalone urbarzem już w roku 1648 pozostały przez cały wiek XVIII aż do połowy XIX wieku, to znaczy aż do zniesienia pańszczyzny. Szczególnym ciężarem dla górali były podatki za majątek tak ruchomy, jak i nieruchomy zaprowadzone po objęciu Śląska przez Habsburgów (po r. 1527).

Wysokość czynszu gruntowego zależała od jego położenia lub przeznaczenia. Czynsz gruntowy był jednym z podstawowych dochodów kłopców, któremu należały wówczas wszystkie wieś beskidzkie.

Drugie, które często przechodziły z pokolenia na pokolenie. Nadto ciężki społeczny, wojny i nieurodzaje przyczyniały się do pogorszenia sytuacji materialnej mieszkańców Podbeskidia. Dotyczyło to nie tylko

Inwentarz

Ponie bo acyju Janu Bazgiera Jakozto zastala jest wdowa ze trzema Sirotami, Inwentaryzacja byt Dewet let stare Ktomu zastawa gruntu który jest od otce eweho przjal totz czwart pul zehradnickiho gruntu za 48 fl

Table listing property inventories for various individuals like Manannie wdowie, Annie Niemcowi, etc., with columns for item names and values in florins.

Janz be to obacaszony dne 22 Nowember leta 1745 Pieczęć gminy Mosty Fot Adam Szołkowski przazany Tomek Motyka Mikulass Mucha Michol Fiedur Jirzi Kawulok Jan Szołkowski Jirzi Kufa w mostach za Jablunkowem

Innych wsi na Podbeskidiu Mosty były terenem dogodniejszym do uprawy roli Niemnie, pomijając okoliczności zewnętrzne związane z położeniem strategicznym wsi i co za tym idzie - z tym licznymi dostawami wybrancom do obrony granicy, i tutaj życie dawnych górali było niezwykle uciążliwe.

Do tekstu podaje kilka wyjaśnień: "Platu robotního diuzen jest" - Ponieważ daniny w naturze nie odpowiadały interesom zwrzeczniczwia, swadczenia takie zamieniano na opłatę pieniężną. Dotyczyło to również i regularnej robotnicy na polach kłaskich.

był zwykle w dwóch terminach: na św. Jerzego (24. 4.) i św. Michała (29. 9.)

Diugi gospodarza Bazgiera dołożył nie tylko mosteckich i jabłonkowskich mieszkancom, ale także słowackich.

Materiał źródłowy znajduje się w Państwowym Archiwum w Opawie. W tekście zachowano pierwotną pisownię z wyjątkiem dawnej spójgloski "g", którą zastąpiono literą "j".

JAN KORZENNY

Podobnie jak i inne wsie na Podbeskidiu, tak jak w parafii lomniankiej taki stan rzeczy trwał jeszcze w okresie międzywojennym.

Z KORESPONDENCJI HISTORYKA
MEČISLAVA BORAKA Z ZAOLZAKIAMI

Na tropie nie znanych losów

Pamięć upływa ponad pół wieku od zakończenia najstraszniejszego w dziejach Europy wojny czas nie zdołał zatrzeć pamięci o jej ofiarach. Pytania o losy najbliższych - ojców, mężów i braci, którzy nie powrócili z historiofobicznej wojny i odczołg zapobieg, uśmiałowicami odczołgami takich czy obozów przy przymusie do dzieł dzieł stanowić treść swych listów. Jakie otrzymuje dr Mečislav Borak, historyk Instytutu Śląskiego w Opawie, zajmujący się m. in. okupacją nazistowską Śląska Cieszyńskiego oraz socjologicznie zbliżoną w Katowiu. Wiele tajemnic kryje jeszcze archiwa - historycykale listów jest do nich dotrzeć, listów składowych fakty, archiwa listów - inwazyjny autorzy listów. A pan Mečislav? Jest uśmiałowicą, to może pomóc.

Do Anny Vilimowej z Trzynca

(...) Nazwiska mnie uczyły, że mogłem poznać wreszcie Pani gród. Nie zdarza się to zbyt często w wypadku osób ardezyńskich już w 1939 r. na Zachodzie, ponieważ brakuje materiałów archiwalnych. Serdecznie gratuluje zaczął się historyczny dowcip pod koniec października i jakoś czas trwał, zanim agrar stał się został wroczym, również z pod względem administracyjnym.

Wcale się nie dziwię, że w archiwum w Cieszynie nazwiska Pani odcie nie zdołało. W spisach matrykalnych o sążniskach gospodarki bowiem nie ma listy. Matryki, zresztą cały zestaw archiwalny tych listów. Mój jest tam bez mała 3 tys., a więc ardezyńskich wszystkich 30 tys. stron, połączonych w wielkością reprodukcyjnym przybliżeniu, częściowo nieczytelny, jest tak to losy dzieł. Jest to nie jest wyjątkiem, że na nie ma się zdatne, najwięcej dla różnych statystycznych porównań historyka. Ale teraz widzę konkretny użytek: odczytanie spisu Pani ojca, widać to zupełnie innego typu, tak więc jestem chyba jedynym zdatnym, który go w ogóle mógł znaleźć. I tak mam nadzieję jakiegoś odczytania w tym roku. W tym celu przesyłam ci tego rocznego wycofanego listy, są one w archiwum archiwalnym (...)

Chodziło o skłócenie masowych ardezyńskich w Muzeum Trzynieckim, przez o tym w artykule "Planiska dzieł okupacji historiofobicznej na Śląsku Cieszyńskim" opublikowanym w "Przebiegu Cieszyńskim" tom 9, 1994 r. (...) Nie podaje tam jednak konkretnych nazwisk ardezyńskich, których było w sumie dziesięciu. Proszę nie być wyjątkowo za podobny problem mogą mieć również twórcy innych wówczas ardezyńskich podległ Pani ich nazwiska, aby można było ewentualnie w rodzinny poinformować o istnieniu tego rodzaju dokumentów. Ktoś ich może uznać, a zresztą z Trzynca Libarda Ludwik - urzędnik z Trzynca Roman Ludwik - mistrz warsztatowy z Łasznicy Dolnej Szański Jan - urzędnik z Trzynca Turon Eran - urzędnik z Końskiej Wąwozina Andrzej - mistrz warsztatowy z Trzynca

Kraus Rudolf - mistrz z Trzynca Kraus Ludwik - robotnik z Łasznicy Górnicy: Pani ojców, Józef Wachowicz. Wszystkie były jako "polityczni" ardezyńskich przez osiedlenia Schützpolizei i na rozkaz telegraficzny z Schützpolizei z Trzynca dnia 12. 1. 1940 r. zwolnieni Włodocina nie na długo (...)

Do Anny Kaletowej z Nowia

(...) Próbowałem sprawdzić nazwisko Pani brata (Jan Kaletka, ul. 3 6 1912 r. w Nowcu - przyp. red.) w różnego rodzaju spisach okolic katolickich, bezskutecznie. Nie znalazłem go nawet w spisie i kartoteczce funkcjonariuszy Policji Województwa Śląskiego w Archiwum Państwowym w Katowicach. Dopiero niedawno odkryłem go w spisie obywateli zarchiwizowanym w Wyższej Szkole Politycznej w Szczycinie. Okazało się, że to jest właśnie trop, nie budzący wątpliwości. Pewny sposób śledztwa do sposobu rajskich. Lista wydziałowa NKWD jednostek polskich z siedzibą w Ostaszowie nr 0182 z listopada 1940 (bez daty) obejmuje pod poz. 35 sprawca śladów nr 2134, nazwisko Kamulok Jan, rocznik 1912, syn Jerzego. Nie ma już wątpliwości, żeż znajduje się w moim ojc. rok urodzenia, jest też mój i nazwisko. (...) Pani brat więc na pewno leży w moich zbiorach w miejscowości kielasnojska pod 1 wew. em. Doświadczyły długi śladami już nie można z całą pewnością określić, może być on około 8 kwietnia 1940 r.

Do Anny Mrózkowej z Trzynca

(...) Otrzymałem Pani, że nazwisko Ojca znalazłem w dokumentacji ardezyńskiej wojennej, które służyło jednoznacznie jako ardezyński gest. Zachowałem się karta przystąpienia, z której wynika, że Paul Skóra, ul. 7 3 1916 r. w Oldrychowskiej, rolnik, zamieszkały w Karpińcu nr 47, Polak, był ardezyńskim przez osiedlenia gestapo 7 0 1943 r. przedstawicielami do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Powodu ardezyńskiego nie podano, ale jest rzeczą bezsporną, że chodziło o ważną polityczną działalność w ruchu oporu, ponieważ został natychmiast wydalony na zlikwidowanie. (...)

KRAJOBRAZ PO LUDZKIEJ ZACHŁANNOCI

Requiem dla Aralu

Morze Aralskie, jeszcze do niedawna czwarty pod względem wielkości wewnętrzny zbiornik wody na świecie, powoli umiera. Śmierć morza oznacza upadek wielu osad, których mieszkańcy do lat żyjącej się rybołówstwem.

Jeszcze nie porzucił lat 50. Młynak był wciąż jeziora w delcie Amu-Daru, jednego z dwóch wielkich systemów wodnych dostarczających do Morza Aralskiego 50 km sześć wody rocznie. Od 1958 r. wody z Aralu zaczęło pompować kanałami na pola bawelny i ryżu w Uzbekistanie, Turkmenistanie i Tadżykistanie. Młynak stał się wody polowysem. W ciągu następnej dekady morze "cofnął się" od osady o ponad 10 km. W 1980 r. Aral oddał się od Murghata o 40 km, w 1985 r. - już o 70 km. Do połynię lat 80. ponad 3 tys. rybaków z Murghata łowiło w wodach Aralu 20 tys. ton karpia, łeżeczki, okona, płośń, brzozy i jęziora rocznie. W tym czasie w osiedle hodowlano ponad milion przynozów. Połowcy dla celów komercyjnyh aktywności się w 1980 r. Wody Aralu za bardzo się oddały i były zbyt słone. Zaporzebowanie na wodę z Morza Aralskiego z roku na rok wzrastało. Aral zaczął się kurczyć. W listopadzie 1990 r. wzdłuż brzozy Murghata Aralskiego zmniejszyła się o połowę (z 64,5 tys. km kw. do 30 tys.). W tym samym czasie poziom wody opadł o 19 metrów, a jej zasolenie trzykrotnie wzrosło. Ponad 50 jezior w delcie Amu-Daru wysechło, a powierzchnia obszarów bagiennych zmniejszyła się o 550 tys. ha do 20 tys. W 1995 r. Amu-Daru i Syr-Daru dostarczyły do Morza Aralskiego tylko 2-3 km sześć wody.

Dosną w Murghaku jest tylko 250 rybaków. Dawszą je przy wypływach łodziach, brzozy, wyszły jeziorem 2 12 gatunków ryb łowionych w Aralu i Amu-Daru jeszcze 30 lat temu, pozostały tylko 4. Upadły łarny, na których hodowano przynozów. Upadek rybołówstwa to nie jedyny skutek zmiany ekologicznej w regionie Morza Aralskiego. Wzrost "regulowany" klimat, zimą stanowią zapórę dla wrocznych wiatrów zwał Syberii, lasem dziesiątą już wlewa klimatyzator. Teraz w regionie Aralu klimat jest bardziej kontynentalny - po-

Konsekwencją zmian ekologicznych w regionie Morza Aralskiego są także wzrost śmiertelności mieszkańców - w 1994 r. 60 przypadków na 1000 żywych urodzeń. Jest to najwyższy wskaźnik w całym 1994. 20 proc. dziewcząt w wieku 13-19 lat cierpi na choroby nerek. Ponad 60 proc. kobiet ma anemia, u wielu z nich notuje się podwyższoną zawartość chloru, cynku i srebra we krwi. Wyniki badań służyły do wypracowania przepisów odczynu z brzozy Aralskiego w latach 50. 160, w tym regionie lekarze ostrzegają, że 70 proc. z 2 tys. ludzi, którzy mieszczą w pobliżu Morza Aralskiego, żyje w warunkach "sprzyjających" powstawaniu raka przełyku. Obciążenie z choroby umiera rocznie 100 osób na 1000.

W RZEKACH PŁYNĄ BRUDY Woda, która zabija

Morze Aralskie w Azji Centralnej zamiera. Ludzie, którzy mieszczą nad jego brzegiem także umierają - na raka, tyfus i zapalenie wątroby. Ludzie mieszkający nad brzegiem Dunaju, Indusu, miliony dotychczas - więc wody są zanieczyszczone, że trudno tu przyznać turystów. W tym regionach w wielu innych miejscach na świecie zdrowie ludzi i stan środowiska naturalnego zależą od wody, a raczej od jej "złotowania". Dla jednego społeczeństwa mieszkańców naszego globu dostęp do czystej wody jest sprawą życia lub śmierci.

18 proc. wszystkich chorób w krajach rozwijających się jest skutkiem kontaminacji zanieczyszczonej wody. W tych regionach świata badania chorobowców zwanego w wodzie i zanieczyszczenia środowiska naturalnego są przyczyną śmierci 25 mln ludzi rocznie (jest to 1/3 wszystkich przypadków śmiertelnych w krajach rozwijających się). Jednakże, do pełnego stopnia, wszystkie populacje na ziemi narazone są na choroby spowodowane zanieczyszczeniem środowiska naturalnego i biotematami zawartymi w wodzie. Każdego roku w skali globalnej notuje się około 250 milionów nowych przypadków infekcji. Przyczyną tego są zanieczyszczenia czynniki wody pitnej i brak odpowiednich systemów kanalizacji. Śmiertelnie biegała, cholera, tyfus, salmonella. W 1993 r. zainicjowano na świecie prawie 1,8 mln tego typu przypadków, głównie w Afryce. Każdego roku na tym kontynencie 3 mln dzieci w wieku do pięciu lat umiera z powodu braku czystej wody.

Jeśli chorobowcy bakteryjni dostaną się do wody - drożdż się epidemicznie bardzo krótko. Bakteria cholera, która rozprzyszczyła się w Peru w 1961 r., stopniowo zakłócały wody wszystkich państw Ameryki Łacińskiej (poza Paragwajem i Urugwajem), powodując epidemie u 600 000 ludzi. Gdyby zanieczyszczenia chemiczne w wodzie, to można by ostrzec całą światową populację chemicznych w nich zawartych. W USA woda w prawie 40 proc. rzek i strumieni nie nadaje się do picia, a społeczność żyjących przy lub też kąpać w niej są bardzo ryzykowne. W Ranie węg. Dżentyl i Obu są siedmioma bakteriami cholery, tyfusu, czarnego Rozpędu czarna z tych rzek woda do picia.

PAPIEŻ OSTRZEGA PRZED "BALWCHWAŁSTWEM" PRACY

Najważniejsze jest wspólne dobro

Papież Jan Paweł II przeszedł do Como (północna część Włoch) przed "balwchwałstwem" pracy za słońce dla rodziny. Papież powiedział "młodym rękami" w Włochach, że umierać o obywatelach przywódcy Lig Północnej, Umberto Bossiego, wyrażających tendencje separatystyczne wobec państwa. Papież w Como, ostrzegając przed "balwchwałstwem" w talionem pracy, które w konsekwencji przynosi "poważne zagrożenia wobec najwyższych wartości rodziny". Oni rozważają problem: braku pracy i bezrobocia potrzebne są "ścisłe" polityczne, w których zwięź się konkretne możliwości solidarności wobec tych, którzy przychodzą tu szukać pracy, z pozostawieniem wspólnego dobra, narodowego i międzynarodowej społeczności - powie-

dział papież w czasie dwudniowej wizyty duszpasterzkiej o Como, białono Lig Północnej. Lig przywódcy, Umberto Bossi, zapowiedział w Mantui do swoich zwolenników się oddać. Włoską wioską Północ od reszty kraju. Opatrz świąt w swym wystąpieniu w Como papież także "nazwał" specjalizacji w procesie pracy. Właśnie powołano do życia "prace" i "pracownicy". "Jan Paweł II podkreślił, że "poszukiwanie pracy" jest "całkowicie dozwolone", ale nie może ono być "jedynym kryterium w organizowaniu przedsiębiorstwa". Według niego papież, "aprobując zdrową konkurencję między przedsiębiorcami", nie "ostrzega przed antagonizmem i wyścigowym konkurencyjnym nastawieniem" oraz zapewnieniem o wspólnym dobru. Papież wezwał też przedsiębiorców do pozostawienia środowiska naturalnego.

W 51. ROCZNICE ZAKOŃCZENIA II WOJNY ŚWIATOWEJ

MIEJSCA PAMIĘCI NA PODBESKIDZIU

"Miejsca 51 rocznica zakończenia II wojny światowej. Chociażby o tej okazji pokazali Ciżelnikom kilka miejsc, upamiętniających ofiary poniesione przez naszą ludność w walce z okupantem. Wzruszającym w tym celu kilka fotografii do ewentualnego wykorzystania. Chodzi o pomnik wzniesiony w Marusiu (Gródzku)", pisze w liście do redaktora "GŁ" pani Anna Tomaszak z Jabłonkowa. Przyjemnie, że losy przed laty sporządzone albumy miejsc pamięci w Jabłonkowie, upamiętniających cywilianów i żołnierzy, jeden z nich otrzymał w rękach ciżelników, jeden z nich otrzymał się do tego właśnie albumu nieżyjącego już dziś pana Ignacego Pągowskiego. Ten wiersz miał służyć do dedykowania ofiarom w Gródzku, jej znajomym i krewnym. I na tym o. ale wszystkim

ludziom, których nie oszczędziła wojenna gozoga. Wiersz został napisany w roku 1982. Oto jego fragment:
Mamem
To nie ma twój wiersz na kamiennej płycie
po krótkim wazym wierszu nie byłowemu
i łowca pająk w oku, ostatnia ślryca.
W imię szacunku dla tej osady,
da niezmniejszyć ego ludzkiego cierpienia,
grzybrożonej w ośmiennakich butach,
wielki goła dartejśkiego, miłu porażenia,
kwestion niedziej zwyczajny i kolczastych drutach
(...)
Ma zdjęć pierwszy z lewej widzimy pomnik, listy odebrane w Gródzku przed rokiem. Jest

to proszę, kamiennej krzyż z czernią koroną
a pod nim znajduje się tablica z brązu upamiętniająca
jeńców nazwiska ofiar łaszyca.
Następnie zdjęcie przedstawia pomnik oddany
w roku 1994, pomnik śrubowca z duszą
czyżna Czech-połacka tablica (jani i on). Pomnik
znajduje się w Marusiu przed czernią wazym.
W Gródzku kół drogi w przył. zdjęcie szlrym
nym sto kamiennej pomnik i tablica pamiętnika
na której widnieć tekst: "Pamięć ofiarom
listym 1939-1945". Na pomniku ofiarom
mówi
Na ostatnim zdjęciu widzimy symbolizujący
grób jeńców wojennych i partyzantów z byłego
Związku Radzieckiego.
Zdjęcia: ANNA TOMASZAK

KRONIKA RODZINNA

Dnia 10. 5. 1996 obchody 50. jubileuszu Złoty... pani HELENA MAZUROWA z Odrzychówca...

MIENINY OBCHODZA: 9. 5. - BEATUS, BOŻYDAR, GRZEGORZ, JOB, KAROLINA, MIKOŁAJ, CTIBOR, ROLAND; 10. 5. - ANTONI, CZESŁOMIR, IZYDOR, JAN, SYMBON, WIKTORIJA, SŁAŻENA, WIKTORIA

W głębiach tułaczy... WZROKOWA, SŁAŻENA, CIOCIĄ

Śp. ELŻBIETA KAJUROWA z Odrzychówca Pogrzeb Drogią Zmarłej odbędzie się...

featr SCENA CZEŚKA - KARWINA: "Ferdynand" (10. godz. 10.00)

kino ORŁOWA - Wzechświat: Król Macioci (9. 10. godz. 18.30), KARWINA - Refleksje: Bandyrzy (10. godz. 17.00, 20.00)

MUZYM ZIEMI CIEŚZYŃSKIEJ: 30. 06. wystąpiła Orkiestra (sala wystaw muzeum w Cz. Czeskiej)

MARIEŻÓW: 24. 05. wystąpiła "Chodźcie się bawić z panem malarzem Jeanem Capotem"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

WAWERZÓW-SUCHA - MK PZKO organizuje w dniu 5 lipca wyprawę do Krakowa...

LEŚNA DOLNA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. "Moja hobby"

GRECJA PARALIA samolotem z Odrzy 11 dni - 9 900 Kč

zniżki dla rodzin do 2 000 Kč... ANNA TOUR Frydek-Milsko

podzielim o godz. 7.53 z Cz. Czeską na Trzychoza... KARWINA - Spółkanie Związku

Przyjazni Często - Słowacki - Polak... ANNA TOUR Frydek-Milsko

KARWINA - Kola PZKO obchodu karłowatego... ANNA TOUR Frydek-Milsko

CZEŚKI CIEŚZYŃ - MK PZKO czeki Skóry zaprasza na uroczystość

CIEŚZYŃ - W piątek 10 m. o godz. 18.00 odbędzie się w Domu Narodowym

UWAGA CZŁONKOWIE KS HPC - Zapraszamy KS ZHP

FRYSZACKA BIBLIOTEKA GOŚCI TWÓRCÓW LUDOWYCH Rzeźba i malarstwo

W ramach imprezy "Maj nad Otzą" od dziś we fryszackim oddziale Biblioteki Regionalnej w Karwinie

Jedenaś twórców prezentować to będzie do 18 czerwca br.

Na wystawie obejrzą będziemy moją rzeźbę figurálną, plakietki

Wystawę otworzą w dniu 12. 05. 1996, godz. 17-18

"Złoty róg" p. Władysława Koberca - Co się kryje pod Szwedim Febr-

Jubileusz 45-lecia PSP w Karwinie-Nowym Miście

Wystawę otworzą w dniu 12. 05. 1996, godz. 17-18

Wystawę otworzą w dniu 12. 05. 1996, godz. 17-18

Wystawę otworzą w dniu 12. 05. 1996, godz. 17-18

Wystawę otworzą w dniu 12. 05. 1996, godz. 17-18

CZEŚKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 9 MAJA NOVA: 6.00 31 (tam i z Nowa)

6.20 "Polacy do namienio milozem wczep" (film czeski)

6.30 "Wzrost i ciężar" (komedia bryt.)

6.45 "Młodość i niepełność" (serial)

6.55 "Gras i opłoch" (serial)

7.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

12.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

PIĄTEK 10 MAJA NOVA: 6.00 31 (tam i z Nowa)

6.30 "Wzrost i ciężar" (serial)

6.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

6.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

7.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

8.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

9.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

10.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.15 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.25 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.35 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.45 "Wzrost i ciężar" (serial)

11.55 "Wzrost i ciężar" (serial)

12.05 "Wzrost i ciężar" (serial)

GŁOS LUDU Główny P.O. Box 29 November 3 telefonowy numer 6887111... adres: 737 01 Cześć Cieszyń, 50100118

Wystawę otworzą w dniu 12. 05. 1996, godz. 17-18... Wzrost i ciężar (serial)

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY CZWARTEK 9 MAJA NOVA: 6.00 Kanał cztery... 11.20 To jest nasze

